

WYTYCZNE Nr 8/22
DYREKTORA GENERALNEGO SŁUŻBY WIĘZIENNEJ
z dnia 05.10 2022 r.

zmieniające wytyczne w sprawie wymagań technicznych i ochronnych dla pawilonów zakwaterowania osadzonych w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1064 z późn. zm.¹⁾) postanawia się, co następuje:

§ 1. W wytycznych nr 1/19 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 17 czerwca 2019 r. w sprawie wymagań technicznych i ochronnych dla pawilonów zakwaterowania osadzonych w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2:

- a) w ust. 1 kropkę po pkt 12 zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 13 i 14 w brzmieniu:
„13) pomieszczenie do prowadzenia rozmów z osadzonymi, u których rozpoznano zwiększone ryzyko zachowań agresywnych (dopuszcza się usytuowanie jednego pomieszczenia na kondygnacji lub w budynku pawilonu mieszkalnego);
14) pomieszczenie socjalne (dopuszcza się usytuowanie jednego pomieszczenia na kondygnacji lub w budynku pawilonu mieszkalnego).”,

b) dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

- „3. Pomieszczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 13 należy projektować w zakładach karnych typu zamkniętego oraz aresztach śledczych w oddziałach typu zamkniętego.
4. Pomieszczenie dla wychowawcy, psychologa i pomieszczenie do prowadzenia rozmów z osadzonymi, u których rozpoznano zwiększone ryzyko zachowań agresywnych należy zaprojektować w bezpośrednim sąsiedztwie lub w pobliżu dyżurki oddziałowego.”.

2) w § 3:

a) ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wszystkie rodzaje dopuszczone dla budownictwa mieszkaniowego wykonane z materiałów niepalnych lub trudno zapalnych, zalecane płytki ceramiczne typu gress lub posadzki przemysłowe;”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Stolarka drzwiowa. Do cel mieszkalnych w aresztach śledczych i zakładach karnych typu zamkniętego należy stosować certyfikowane drzwi więzienne o silnej konstrukcji i o minimalnej klasie odporności na włamanie RC4, zaopatrzone w atestowany zamek więzienny, dwie zasuwki i szerokokątny wizjer. Ponadto drzwi więzienne powinny być

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1728, 2448 oraz z 2022 r. poz. 655, 1115, 1855 i 1933.

odporne na wielokrotne zamykanie i otwieranie oraz działanie sił operacyjnych. W zakładach karnych typu półotwartego i otwartego można stosować drzwi wzmocnione z tym, że w celach izolacyjnych i celach zabezpieczających - stosować drzwi typu więziennego z wizjerem. Drzwi powinny się otwierać na zewnątrz celi. W pawilonach nowo budowanych drzwi do cel mieszkalnych powinny mieć szerokość nie mniej niż 0,8 m w świetle ościeżnicy. W celach dla osadzonych niepełnosprawnych, w izbach chorych oraz innych pomieszczeniach do których przewidziany jest dostęp osób poruszających się na wózkach inwalidzkich szerokość drzwi powinna wynosić nie mniej niż 0,9 m w świetle ościeżnicy, a próg nie więcej niż 2 cm wysokości. W pomieszczeniach pomocniczych: pokoje wychowawców, dyżurki oddziałowych, itp. powinny być stosowane drzwi wzmocnione, zaopatrzone w ogólnodostępne zamki. Do pomieszczeń wychowawców, psychologów i terapeutów należy stosować zamek drzwiowy z wkładką jednostronną z możliwością zamykania jedynie od zewnątrz. Zabrania się montowania elementów umożliwiających zamknięcie pomieszczenia od wewnątrz. Dodatkowo drzwi należy wyposażyć w przeszklenie szybą bezpieczną klasy P2 lub innego materiału przezroczystego (pleksiglas grubości min. 6 mm), niezniesztalającego widoku o wymiarach min. 200x500 mm. Przeszklenie powinno umożliwić wgląd do pomieszczenia bez ich otwierania.”;

3) w § 4:

a) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Instalacja sygnalizacji wejściowej i przyzywowej:

- 1) instalacja sygnalizacji wejściowej obejmuje przyciski i sygnalizatory przy kratkach i drzwiach wejściowych do pawilonu mieszkalnego lub oddziału mieszkalnego;
- 2) dla przyzywania oddziałowego do celi należy projektować instalację przyzywową typu domofonowego z sygnalizacją optyczną;
- 3) system ten należy projektować w oddziałach mieszkalnych i w izbach chorych w sposób umożliwiający bieżący kontakt wychowawcy i oddziałowego z osadzonym oraz monitorowania i prowadzenia kontroli zachowania osadzonych;
- 4) instalacja domofonowa może być połączona z telefoniczną instalacją abonencką lub okablowaniem strukturalnym jednostki.”,

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Instalacja sygnalizacji alarmowej. Sygnalizacja alarmowa w pawilonach mieszkalnych ma umożliwić natychmiastowe powiadomienie stanowiska dowodzenia o grożącym niebezpieczeństwie poprzez włączenie sygnalizatora przenośnego lub stacjonarnego. Sygnalizatory należy instalować w dyżurkach oddziałowych, pokojach wychowawców, pokojach psychologów, pokojach terapeutów, pokoju kierownika działu terapeutycznego, pokojach przesłuchań, pomieszczeniach do prowadzenia rozmów z osadzonymi, u których rozpoznano zwiększone ryzyko zachowań agresywnych, miejscach pracy kobiet i na korytarzach. Obwody instalacji alarmowej muszą być zabezpieczone antysabotażowo i nie mogą być prowadzone przez pomieszczenia przeznaczone dla osadzonych. Dodatkowo pomieszczenia wychowawców, psychologów i terapeutów, oraz

pomieszczenia do prowadzenia rozmów z osadzonymi, u których rozpoznano zwiększone ryzyko zachowań agresywnych wyposażać w bezprzewodowy lub przewodowy system sygnalizacji napadu, oparty co najmniej na dwóch przyciskach antynapadowych (zamontowanych przy blacie biurka oraz na podłodze lub innym miejscu umożliwiającym łatwe użycie przez funkcjonariusza lub pracownika cywilnego Służby Więziennej), którego aktywowanie będzie sygnalizowane bezpośrednio na stanowisku służby dyżurnej oraz na najbliższym stanowisku ochronnym (sygnalizacja akustyczno-optyczna).”;

4) w § 5:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kraty okienne. Wszystkie okna w pawilonach mieszkalnych zakładów karnych typu zamkniętego i aresztach śledczych powinny być okratowane. Kraty powinny być wykonane ze stali o podwyższonej wytrzymałości na przecinanie (np. 11G12 lub B840) z prętów o średnicy 16 mm, o osiowym rozstawie 14 cm i przewiązek o przekroju 7 x 45 mm z odstępem 35 cm. Dopuszcza się stosowanie stali zbrojeniowej zwykłej o średnicy minimum 20 mm i osiowym rozstawie 14 cm, przewiązki o przekroju 10 x 50 mm z odstępem 35 cm. Przewiązki należy osadzać w murze na głębokość 20 cm. Pręty pionowe należy zakończyć płaskownikiem o wymiarach jak wyżej, do którego każdy pręt powinien być przyspawany. Kraty okienne należy mocować w ościeżu zabezpieczonego kratą otworu, w przestrzeni między płaszczyzną stolarki okiennej, a czołową powierzchnią warstwy konstrukcyjnej ściany. W przypadku gdy technologia wykonania ścian konstrukcyjnych uniemożliwia umieszczenie kraty w przestrzeni ościeża (np. ściana żelbetowa ocieplona warstwą styropianu lub wełny mineralnej), dopuszcza się mocowanie kraty na zewnętrznej powierzchni ściany, bezpośrednio pod warstwą ocieplenia. Kotwy, za pomocą których krata jest łączona ze ścianą, powinny być zagłębione w warstwę konstrukcyjną ściany na głębokość nie mniejszą niż 20 cm przy tradycyjnym kotwieniu prętów lub na głębokość minimum 15 cm przy zakotwieniu prętów przy użyciu żywic epoksydowych. W przypadku, gdy kotwy mocowane są w kierunku prostopadłym do powierzchni ściany, a jej grubość jest mniejsza niż 20 cm, należy kotwy mocować na wskroś warstwy konstrukcyjnej, w sposób uniemożliwiający ich demontaż bez użycia specjalistycznych narzędzi. Połączenia wykonane za pomocą łączników gwintowanych lub innych rozłącznych należy zaspawać. W powyższym, przypadku dopuszcza się także montaż krat poprzez spawanie każdej przewiązki kraty do marki stalowej wykonanej z płaskownika o przekroju 10 x 50 mm osadzonej w prefabrykacie żelbetowym na etapie produkcji w zakładzie prefabrykacji lub w ścianie monolitycznej wykonywanej na budowie. Osadzenie marki stalowej w ścianie należy wykonać poprzez przyspawanie prętów ze stali zbrojeniowej o średnicy min. 10 mm, w rozstawie nie większym niż 320 mm do marki i do zbrojenia ściany. Marki osadzać w odległości min. 60 mm od krawędzi pionowych otworu okiennego. Marki wykonać ze stali S235. W przypadku gdy nie jest możliwe zabezpieczenie otworu kratą płaską należy stosować kraty koszowe i mocować je w taki sposób, aby maksymalna odległość kraty od lica warstwy konstrukcyjnej ściany nie przekraczała odległości odpowiadającej dopuszczalnemu rozstawieniu osiowemu prętów kraty. Jeżeli w zakładach karnych typu półotwartego stosuje się kraty, to należy przyjąć okratowanie okien ze stali zbrojeniowej zwykłej o średnicy 14 mm, osiowym rozstawie 14 cm, przewiązki o przekroju 10 x 40 mm, w odstępach co 35 cm. W zależności od warunków lokalnych i usytuowania pawilonu

mieszkalnego, w otworach okiennych można stosować przesłony i siatki stalowe (ocynkowane) mocnej konstrukcji, mocowane po zewnętrznej stronie okna. Przesłony należy wykonywać z materiałów trudno zapalnych. W zakładach karnych typu otwartego można odstąpić od wyżej wymienionych zasad okratowania okien.”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. W pomieszczeniach wychowawców, psychologów, terapeutów i oddziałowych, oraz w pomieszczeniach do prowadzenia rozmów z osadzonymi, u których rozpoznano zwiększone ryzyko zachowań agresywnych:

- 1) wyznaczyć strefy – funkcjonariusza (pracownika) i osadzonego. Strefy powinny zapewnić bezpieczną odległość między rozmówcami. Rozdzielenie stref należy wyznaczyć np.: poprzez oznakowanie w formie żółtej linii umieszczonej na podłodze lub poprzez wykonanie odpowiedniej zabudowy (barierki);
- 2) ustawienie mebli zaplanować w sposób umożliwiający funkcjonariuszowi /pracownikowi pracę w pozycji zwróconej twarzą w kierunku drzwi wejściowych do pomieszczenia, przy jednoczesnym zachowaniu zasad ergonomii stanowiska pracy;
- 3) w wyznaczonej strefie osadzonego, zminimalizować ilość sprzętu kwaterunkowego. Wyposażenie ruchome (np. wieszak na ubrania, półki, drukarki i inne) lokalizować poza strefą osadzonego.”;

5) w § 6 dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. W pomieszczeniach wychowawców, psychologów i terapeutów, dyżurki oddziałowych oraz pomieszczenia do prowadzenia rozmów z osadzonymi, u których rozpoznano zwiększone ryzyko zachowań, telefon zaprogramować w funkcję szybkiego wybierania, realizującego bezpośrednie połączenie ze stanowiskiem służby dyżurnej i/lub najbliższym stanowiskiem ochronnym (wykorzystanie funkcji Hunt Group).

6. Pomieszczenie do prowadzenia rozmów z osadzonymi, u których rozpoznano zwiększone ryzyko zachowań agresywnych wyposażać w:

- 1) zabezpieczenia techniczno-ochronne uniemożliwiające bezpośredni kontakt z osobą prowadzącą rozmowę;
- 2) stacjonarny system sygnalizacji napadu zamontowany w miejscu umożliwiającym łatwe użycie przez funkcjonariusza lub pracownika cywilnego Służby Więziennej, którego aktywowanie będzie sygnalizowane bezpośrednio na stanowisku służby dyżurnej oraz na najbliższym stanowisku ochronnym (sygnalizacja akustyczno-optyczna);
- 3) kamerę wandaloodporną kopułkową lub narożną obserwującą strefę wydzieloną dla osadzonego;
- 4) telefon z zaprogramowaną funkcją szybkiego wybierania realizujący bezpośrednie połączenie ze stanowiskiem służby dyżurnej i/lub najbliższym stanowiskiem ochronnym (wykorzystanie funkcji Hunt Group);
- 5) sprzęt kwaterunkowy przytwierdzony na stałe w strefie wydzielonej dla osadzonego.”.

§ 2. Wytyczne wchodzi w życie z dniem następującym po dniu podpisania.

UZASADNIENIE

Zmiana obowiązujących wytycznych nr 1/19 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 17 czerwca 2019 r. w sprawie wymagań technicznych i ochronnych dla pawilonów zakwaterowania osadzonych w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej ma na celu wprowadzenie dodatkowych standardów wzmacniających poziom bezpieczeństwa funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej podczas wykonywania zadań służbowych, w zakresie rozwiązań architektoniczno – kwatremistrzowskich oraz wsparcia elektronicznego.

Wprowadzone dodatkowo ust. 1 i 3 w § 2, ust. 5 w § 5 oraz ust. 5 i 6 w § 6 jak również zmiany ust. 4 w § 3, ust. 7 i 8 w § 4, wynikają z pism i poleceń Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, określonych w dokumentach o sygnaturze:

- BO.070.8.2022.TZ z dnia 23 lutego 2022 r.
- BP.414.42.5.2022.FS z dnia 28 marca 2022 r.
- BKW.21.2.14.2022.DD z dnia 19 kwietnia 2022 r.
- BDG.070.40.2022.KS z dnia 26 kwietnia 2022 r.
- BDG.070.40.2.2022.KS z dnia 27 kwietnia 2022 r.

Zmiana określona w § 3 ust. 2 pkt 1) dotyczy zmiany wprowadzenia możliwości stosowania posadzek trudno zapalnych do których zaliczane są posadzki przemysłowe. Zgodnie z wymaganiami przeciwpożarowymi dla elementów wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego określonym w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, dopuszczalne jest stosowanie materiałów wykończeniowych trudno zapalnych w budynkach zakwalifikowanych do strefy pożarowej określonej jako ZLV, do której należą budynki zakwaterowania osadzonych.

Dodatkowo posadzki te są powszechnie stosowane w obiektach zamieszkania zbiorowego takich jak domy dziecka, pensjonaty czy domy wczasowe, są one przede wszystkim dużo łatwiejsze w utrzymaniu czystości na korytarzach jak i w celach mieszkalnych.

Rozszerzenie sposobu mocowania krat w ust. 1 w § 5 budynków zakwaterowania osadzonych realizowanych w technologii żelbetowej, wynika z uwzględnienia nowych rozwiązań technologicznych obecnie stosowanych w budownictwie.

Wejście w życie zmian wytycznych nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu więziennictwa. Przedmiotowe zmiany dotyczą obiektów planowanych do realizacji. W związku z tym wszystkie elementy, o których mowa w przedmiotowym przepisie, zostaną oszacowane na etapie planowania zadania przed jego wprowadzeniem do planu wydatków.